

**ТОРЧИНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ГУМАНІТАРНИЙ ВІДДІЛ
ОПОРНИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
«ТОРЧИНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ТОРЧИНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ»**

НАКАЗ

від 3 грудня 2025 року

Про затвердження Положення
про академічну доброчесність

Відповідно до ст. 42 Закону України «Про повну загальну середню освіту», згідно рішення педагогічної ради 2025 року протокол №,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про академічну доброчесність (далі – Положення), що додається (додаток 1).
2. Заступнику директора з навчально-виховної Врублевському О.Ю.:
  - 2.1. Розмістити дане Положення на сайті закладу.
  - 2.1. Ознайомити педагогів закладу з даним Положенням.
3. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

А. СІКІРІНСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
Опорного закладу загальної середньої освіти
«Торчинський ліцей Торчинської селищної ради»

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність Опорного закладу загальної середньої освіти «Торчинський ліцей Торчинської селищної ради» (далі – Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу закладу.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Статуту, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

II. Принципи, норми етики та забезпечення академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, а також попередження будь-яких порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно зі ст. 42 п. 4 Закону України «Про освіту» є:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як власних, або відтворення текстів, зображень, творчих робіт без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних, фактів чи джерел, що використовуються в освітньому процесі або під час наукових досліджень.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна або модифікація реальних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових, тестових чи інших робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, інтернет-ресурси тощо), крім дозволених; повторне використання чужих робіт; передача або отримання готових відповідей.

- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної навчальної, творчої чи наукової діяльності або щодо організації освітнього процесу.

- **Хабарництво** – надання чи отримання будь-яких матеріальних чи нематеріальних благ з метою отримання необґрунтованих переваг в освітньому процесі.

- **Зловживання впливом** – пропозиція чи надання неправомірної вигоди з метою вплинути на рішення осіб, уповноважених на виконання освітніх чи державних функцій.

- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання.

2.2.1. Використання штучного інтелекту (ШІ) в освітньому процесі

З огляду на розвиток цифрових технологій учасники освітнього процесу можуть використовувати засоби штучного інтелекту лише у спосіб, що не порушує академічну доброчесність.

Порушеннями вважається:

- **Несанкціоноване використання ШІ для виконання навчальних завдань**, якщо це суперечить вимогам учителя (автоматичне створення рефератів, творів, проєктів, розв'язання задач тощо).

- **Представлення текстів, відповідей чи робіт, згенерованих ШІ, як власних**, без творчої обробки, аналізу або посилання на використання інструменту.

- **Використання ШІ для обходу форм оцінювання**, зокрема під час контрольних, тестів або усних відповідей (генерування розв'язків у режимі реального часу, отримання відповідей через телефон/смартпристрої).

- **Маніпуляція ШІ з метою створення неправдивих даних, фальсифікації результатів досліджень, підробки зображень чи документів.**

Дозволяється:

- Використання ШІ як **допоміжного інструмента** при навчанні (переклади, уточнення понять, тренувальні вправи, довідкова інформація) за умови, що кінцевий результат є власною роботою учня.

- Використання ШІ вчителями для розробки матеріалів, планування уроків, створення дидактичних матеріалів – за умови дотримання авторського права та педагогічної етики.

- Використання ШІ в рамках проєктної діяльності із зазначенням, які саме частини створені або опрацьовані за допомогою ШІ.

Учні та вчителі зобов'язані чітко дотримуватися інструкцій щодо дозволених форм використання ШІ, встановлених педагогічною радою чи окремим учителем.

2.3. Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

2.3.1. Учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу школи, примноження її традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази школи;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами;
- відповідального та прозорого використання інструментів штучного інтелекту з обов'язковим зазначенням їх залучення у разі використання під час підготовки навчальних чи творчих робіт.

2.3.2. Здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- використання засобів штучного інтелекту лише у дозволених формах (довідкова інформація, тренувальні завдання, переклад тощо) та без застосування їх для виконання контрольних, самостійних чи оцінюваних робіт.

2.3.3. Педагогічними працівниками шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;

- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із Правилами внутрішнього розпорядку закладу.

3.2. Положення доводиться до батьківської громади, оприлюднюється на сайті закладу.

3.3. Адміністрація закладу:

3.3.1. Забезпечують попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

3.3.2. Використовують у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендують вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

3.3.3. Забезпечує формування політики відповідального використання штучного інтелекту у закладі освіти та інформує педагогів і батьків про допустимі й недопустимі форми його застосування.

3.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування), проводять роз'яснювальну роботу щодо коректного та етичного використання штучного інтелекту, зокрема про неприпустимість подання згенерованих ШІ текстів чи відповідей як власних.

3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється Комісія з попередження списування з та/або

неправомірного використання штучного інтелекту добувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.

3.6. Комісія в разі встановлення фактів списування та/або неправомірного використання штучного інтелекту надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання, відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із Правилами внутрішнього розпорядку закладу.

3.2. Положення доводиться до батьківської громади, оприлюднюється на сайті закладу.

3.3. Адміністрація закладу:

3.3.1. Забезпечують попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

3.3.2. Використовують у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендують вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

3.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється Комісія з попередження списування здобувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.

3.6. Комісія в разі встановлення фактів списування надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання, відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

IV. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення закладу.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне оцінювання (для екстернів) - моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання термін -1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Вчителі-предметники
		- державна підсумкова атестація; - річне оцінювання (для екстернів)	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у школі Не зарахування результатів	Атестаційна комісія державної підсумкової атестації
		I етап(шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники Педагогічні працівники як автори	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги;	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії , присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів

		-олімпіадні та конкурсні роботи		
Обман: Фальсифікація	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник -наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка -методичний вісник; -стаття; -методична розробка	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії	Педагогічна та методичні ради закладу, атестаційні комісії закладу
Фабрикація				
Плагіат				

V. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу, батьківської громади (за згодою).

5.2.1. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

5.2.2. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

5.2.3. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

5.2.4. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

5.2.5. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

5.2.6. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

5.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

5.4. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу школи.

- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.

- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу.

- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу школи.

- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора школи для подальшого реагування.

5.5. Своє повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

5.6. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу та вводяться в дію наказом директора закладу.